

Maatregelen tegen gasophoping

3de CAPWAT seminar, 24 juni 2010

Ivo Pothof
ivo.pothof@deltares.nl

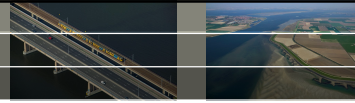

Inhoud presentatie

Oorzaken van gasophoppingen
Maatregelen in bestaande/nieuwe gemalen

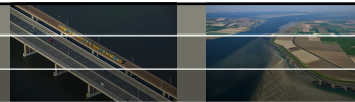

Praktijk aanbevelingen

- Leidingen met $D < 300 \text{ mm}$ ($F_w > 0.9$)
  - Bepaal toegelaten gasbelgrootte waarbij $F_w = 0.9$
  - Detecteer belvolume, spaar water voor belafbraak
- Leidingen met $D > 300 \text{ mm}$ ($F_w < 0.9$)
- **Voorkomen is beter dan genezen!**
- Neem maatregelen
- Gasbelstagnatie is nu beheersbaar

Oorzaken gas in de leiding

In het gemaal

- Kelder
- Pompinstallatie

In de leiding

Oorzaken - gemaal

Kelder

- luchtinslag bij pomp

Pompinstallatie

- be/ontluchtingsleiding op pomp
- naleveren bij afschakeling pomp
- naleveren bij afschakelen ander gemaal
- windketels die leeglopen

Oorzaak: luchtinslag bij pomp

Video

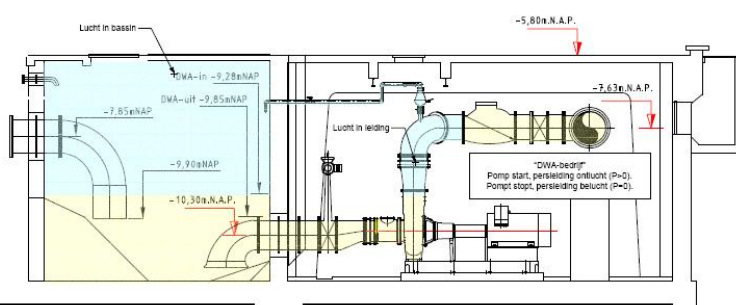
Luchtinname na pompstop

Traagheid (pomp + leiding)

- Kelderpeil daalt tot zuigmond

Lucht komt in pomphuis

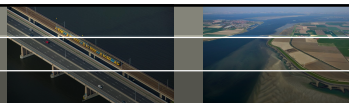
- Water in verticaal leidingwerk valt terug in kelder

Oorzaken - leiding

- be-/ontluchters
- lekkende verbindingen
- ontgassing bij sub-atmosferische drukken
  - > In persleiding
    - Koolstofdioxide CO_2
    - Waterstofsulfide H_2S
    - Methaan CH_4
    - Stikstof, N_2
  - > H_2S , CO_2 zeer goed oplosbaar
    - Dus vooral methaan en stikstof na stilstand
  - > Ervaring CAPWAT participanten en literatuur
    - Biochemie ondergeschikt aan luchtinname

Ontwerp kelder

Straal valt richting pomp

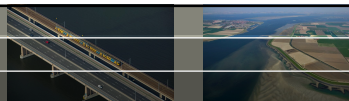
- Gebruik spatscheren of valpijp

Alternatieven

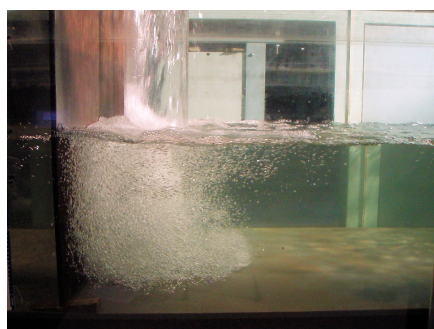
- Verdiepte laatste streng met kleine kelder
- Verdiepte laatste streng met voldoende pendelberging zonder kelder (DAAS, Amsterdam)

Evalueer of uitslagpeil niet te laag is

Maatregelen kelder

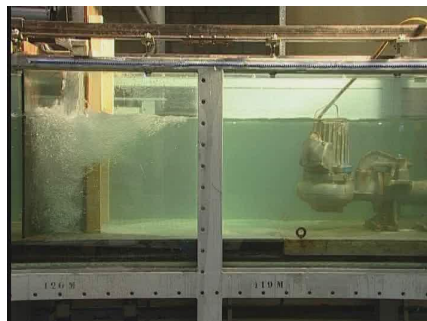

Valpijp

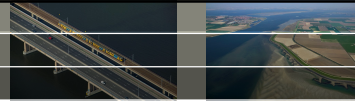

Verticale plaat

- 1D breed,
- op 1D afstand

Ontwerpemaal

Verwijder/sluit be-ontluchtingsleidingen op pompinstallatie

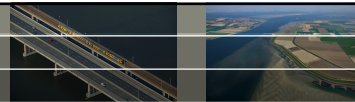
Voorkom onderdruk

- M.n. tijdens stilstand
- Toets in statische en stationaire situatie

Beperk dynamische onderdruk

- Pomp-regeling z.d.d. stop op minimum toerental
- Toets regeling en uitslagpeil in dynamisch model

Ontwerp leiding

Zinkers niet dieper dan nodig, evt. kleinere D

Verticale zinker heeft voorkeur boven boring vanuit hydraulisch oogpunt

- Indien kosten-effectief

Diepere zinkers

- Voorziening opnemen, indien $F_w < 0.9$
  - > Handmatige ontlueters
  - > Prop-installatie